

ницитѣ-мохамедани изпълняваха религиознитѣ си обязанности.

„Презъ юлий 1872 г. въ всички фабрични заведения работѣха 330 души, утринъ отъ 4 до 11½ часа, като правѣха половинъ часъ обѣдъ и свършваха въ 8 часа вечеръ. Въпрѣки дългото работно време, тъкачитѣ получаваха дневно само шесть гроша, женитѣ — 3—4, а децата — момчета и момичета — едвамъ 2—2½ гроша! Готовата стока — сини, червени и тъмни сукна, ясножълтитѣ за кавалерийски шинели, се маганизираха на парчета (пастафи). По мое пресмѣтане, срѣдното годишно производство достига до 11,000 бали (една бала има 5 парчета, всѣко парче по 35 аршина) или 192,500 лакти разна стока, която съ камили и коне се пренасяше до най-отдалеченитѣ турски военни центрове, особено въ Од-ринъ. Макаръ произведеното въ тая фабрика сукно понѣкога да бѣше по-скъпо за държавата, отколкото внасяното отъ странство, разликата се уравниаваше съ печалбата, що оставаше за сливенския мютесарифлѣкъ (окръгъ) и Добруджа, отдето се купуваше всѣка година по 120,000 оки вълна по 12—20 гроша оката.“

Преди освобождението, тъкмо следъ падането на Шипка, турцитѣ трѣбваше набързо да напуснатъ Сливенъ. Фабричниятъ миралай, преди да избѣга, насила е продалъ на сливенскитѣ караабаджии всички заварени сурови материали и готова фабрична стока. За дотогавашното стопанисване на фабриката никаква архива не е запазена: предполага се, че турцитѣ при ненадейното си заминаване сж унищожили голѣма частъ, а важното сж отвлѣкли съ себе си.¹ Следъ освобождението, окупационното руско правителство, поради липса на сурови фабрики и срѣдства, не е знаело, какво да започне съ готовата фабрика, затова я приспособило за казарма на първитѣ войнишки набори въ Сливенъ. Румелийското правителство я откри, но като не можеше самъ да я експлоа-

¹ Напоследѣкъ туркологътъ Панчо Доревъ превеждаше отъ турски и помѣстваше въ в. „Зора“ часть отъ тия архиви — отъ времето на основаването на фабриката.

Разправя се отъ свидетели, че при настѣпването на рускитѣ войски къмъ Сливенъ (1877 г.), когато всички фабрични работници напуснаха фабриката, миралаятъ последно заповѣдалъ на майсторътъ Д. Бъзевъ (вече починалъ) и турчинътъ пазачъ (фабр. инвалидъ), да запалятъ фабриката. Обаче предъ настѣпнитѣ събития тѣ отказали да изпълнятъ тая престѣжна заповѣдъ и така спасили фабриката отъ унищожение.